

Dosarul nr. 3ra-471/2023
2-21016915-01-3ra-25042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)
Instanța de apel : Curtea de Apel Chișinău (jud.: Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

09 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Vasigur Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile,

împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 04 februarie 2021, SRL „Vasigur Construct” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică, prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. PV-AST-2020/00842 din 11 decembrie 2020, prescripției seria AST nr. 00335 din 14 ianuarie 2021, delegației de control nr. DL-AST-2020-01007 din 04 decembrie 2020, procesului-verbal contravențional seria AST nr. 00242 din 11 decembrie 2020.

În motivarea acțiunii SRL „Vasigur Construct” a menționat că la 04 decembrie 2020, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a emis delegația de control privind efectuarea unui control inopinat în privința SRL „Vasigur Construct”.

În opinia reclamantului delegația de control a fost emisă în condiții ilegale, contrar prevederilor art. 19 alin. (2) și art. 30 din Legea nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

De asemenea, susține că în condiții ilegale și abuzive, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a emis la 11 decembrie 2020 procesul-verbal nr. PV-AST-2020-00842, neargumentat, contrar prevederilor legislației naționale în vigoare, care menține mai multe vicii deosebit de grave, prin care se cauzează prejudicii materiale, morale și de imagine agentului economic.

Procesul-verbal nr. PV-AST-2020-00842 din 11 decembrie 2020 a fost emis de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică cu termenul de decădere, prevăzut de art. 20 alin. (2) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și indicat nemijlocit în delegația de control – termenul de decădere a expirat la 09 decembrie 2020.

De asemenea, nota de motivare a fost perfectată de către o persoană terță care nu activează în cadrul Agenției pentru Supraveghere Tehnică, în domeniul construcțiilor urbanistice și nu posedă nivelul de cunoștințe necesare domeniului respectiv: construcțiile urbanistice, nu deține atribuții legale privind emiterea unor note motivate la efectuarea controalelor inopinate privind construcțiile urbanistice rezidențiale, multietajate. Atât delegația de control cât și procesul-verbal de control nu mențin nota de motivare și nota de evaluare a riscurilor. Sesizarea Centrului Național Anticorupție care a stat la baza controlului inopinat nu menține probe sau circumstanțe ce ar confirma provocarea prejudiciilor sau unor riscuri care pot prezenta un pericol iminent și imediat pentru mediu, viață, sănătatea unor persoane, dimpotrivă este un abuz, implicare directă ilegală în activitatea economică de întreprinzător. Sesizarea Centrului Național Anticorupție din 16 septembrie 2020 nu poate provoca efecte juridice din motiv că a fost deja examinată la 16 octombrie 2020.

Reclamantul a mai menționat că, deși Agenția pentru Supraveghere Tehnică a indicat că au fost efectuate măsuri geodezice, nu s-a menționat persoana care le-a efectuat. De altfel, înainte de a începe construcția blocului locativ din str. xxxx au fost verificate axele blocului locativ și încadrarea acestuia în limitele terenului de către inginerul firmei geodeziste licențiate. Construcția blocului locativ a fost efectuată în limitele terenului, în strictă conformitate cu proiectul de execuție și legislația în construcție. Agenția pentru Supraveghere Tehnică face referiri la prevederile legale abrogate, fie au suportat modificări esențiale.

Reclamantul susține că, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a admis încălcări la aplicarea sancțiunilor, cu abateri de la Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Totodată, conform prevederilor hotărârilor Comisiei Naționale Extraordinare în Sănătate Publică nr. 3-14, nr. 36 din 04 decembrie 2020, până la expirarea stării de urgență în sănătate publică pe tot teritoriul Republicii Moldova sunt interzise controalele planificate sau inopinate.

La fel, prin procesul-verbal nr. PV-AST-2020-00842 din 11 decembrie 2020 a fost întocmit proces contravențional seria AST nr. 00242 din 11 decembrie 2020 în temeiul art. 177 alin. (2) lit. c) din Codul contravențional care însă nu întrunește elementele obligatorii ale unui proces-verbal contravențional și a fost întocmit în lipsa SRL „Vasigur Construct”.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL „Vasigur-Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică cu privire la contestarea delegației de control nr. DL-AST-2020-01007 din 04 decembrie 2020, procesului-verbal de control nr. PV-AST-2020-00842 din 11 decembrie 2020 și prescripției seria AST nr. 00335 din 14 ianuarie 2021.

La 25 noiembrie 2021, SRL „Vasigur-Construct” a depus cererea de apel nemotivată, iar la 04 noiembrie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii

instanței de fond, prin care a solicitat casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii integral.

Prin decizia din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o decizie nouă, prin care acțiunea depusă de SRL „Vasigur Construct” împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică a fost admisă parțial.

S-a anulat procesul-verbal nr. PV-AST-2020-00842 din 11 decembrie 2020 și prescripția seria AST nr. 00335 din 14 ianuarie 2021.

Pretenția cu privire la anularea procesului contravențional seria AST nr.00242 din 11 decembrie 2020, a fost declarată inadmisibilă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că acțiunile și actele contestate de către apelant au fost emise în perioada de urgență în sănătate publică, perioadă în care controalele de stat erau suspendate.

Mai mult, în procesul verbal PV-AST-2020-00842 din 11 decembrie 2020 nu a fost justificat motivul controlului în perioada de urgență, pericolul iminent, or potrivit art. 118 din Codul administrativ motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual.

Prin urmare, efectuarea unui control în perioada de urgență, când controalele de stat au fost suspendate, urma să fie precedat de motivarea excepției de intervenție a autorității publice, la caz Agenția pentru Supraveghere Tehnică și indicarea temeiurilor care au stat la baza acestei intervenții și necesitatea inițierii controlului prin emiterea delegației de control.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca neîntemeiat argumentul primei instanțe precum că SRL „Vasigur Construct” nu a prezentat nici o probă care ar confirma cele enunțate în acțiune precum că delegația de control nr. DL-AST-2020-01007 din 04 decembrie 2020 ar fi fost suspendată.

Referitor la pretenția privind anulare anularea a procesului contravențional seria AST nr.00242 din 11 decembrie 2020, instanța de apel a declarat-o inadmisibilă, având în vedere că obiectul dedus din cerința înaintată este componenta raportului constituant între petent și autoritatea publică ce urmează să acționeze conform Codului contravențional, astfel că pretenția formulată, chiar și separată din cumulul restului pretențiilor, este de natură contravențională și astfel, exceptată de la controlul contenciosului administrativ prin prisma art. 2 alin. (3) lit. b) din Codul administrativ.

La 26 decembrie 2022, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, anularea deciziei instanței de apel, cu adoptarea unei decizii noi de menținere în vigoare a hotărârii din 27 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. Totodată a menționat că motivarea recursului va fi depusă după recepționarea deciziei motivate a instanței de apel (f.d.189-190).

La 24 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia recursului depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 196).

Până la examinarea admisibilității recursului, intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând admisibilitatea recursului depus de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 13 decembrie 2022.

Din conținutul extrasului din poșta electronică, rezultă că, la 17 ianuarie 2023, ora 15:17, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa Agenției pentru Supraveghere Tehnică pentru notificare dispozitivul deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 188).

La 26 decembrie 2022, Agenția pentru Supraveghere Tehnică a depus la Curtea de Apel Chișinău, recurs nemotivat împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 189-190), totodată solicitând repunerea în termen a recursului.

Aici, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că cererea de recurs nemotivată a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, drept urmare decade necesitatea ca instanța de recurs să se expună în privința cerinței recurentului de repunere în termen a recursului nemotivat.

În continuare, tot din materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 10 aprilie 2023, conform extrasului din poșta electronică, Agenției pentru Supraveghere Tehnică i-a fost notificată decizia motivată din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 193).

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția

autorității publice. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Potrivit art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ, notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.

Sub acest aspect completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, recepționarea deciziei motivate din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act recurentului.

Prin urmare, prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării deciziei motivate – 11 aprilie 2023 și a expirat la data de 10 mai 2023, ora 24:00 inclusiv.

Distinct acestor circumstanțe recurentul Agenția pentru Supraveghere Tehnică nu a depus cerere de recurs motivată în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel la 10 aprilie 2023.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art.245 alin. (2) din Codul administrativ.

Prin urmare, completul de judecată remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea actului judecătoresc, iar Agenția pentru Supraveghere Tehnică, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului motivat în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare

privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Agenția pentru Supraveghere Tehnică ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

În conformitate cu art. 230, art. 245, art. 246 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Aliona Miron

Ion Malanciuc